



ŠKOLSKÝ PORIADOK

ZÁKLADNEJ ŠKOLY,

Nám. A. H. Škultétyho 9,

VEĽKÝ KRTÍŠ

OBSAH

Článok I - Všeobecné ustanovenia	1
Článok II - Práva žiaka	2
Článok III - Povinnosti žiaka	3
A. Dochádzka žiaka do školy	3
B. Správanie žiaka na vyučovaní	4
C. Správanie žiaka cez prestávky	5
D. Správanie žiaka v jedálni a podmienky stravovania.....	6
E. Odchod žiaka zo školy	7
F. Starostlivosť o ochranu zdravia a bezpečnosť pri školských akciách	8
G. Starostlivosť o zovňajšok a zdravie	8
H. Starostlivosť o školské zariadenia, pomôcky, chodby a prostredie školy	9
I. Správanie žiaka mimo školy	9
Článok IV - Práva a povinnosti zákonného zástupcu	10
A. Práva zákonného zástupcu	10
B. Povinnosti zákonného zástupcu	10
Článok V - Hodnotenie žiaka	12
A. Zásady hodnotenia	12
B. Opravná skúška	12
C. Komisionálna skúška	13
Článok VI - Výchovné opatrenia a pochvaly	14
A. Výchovné opatrenia	14
B. Kategórie porušenia školského poriadku	15
C. Pochvaly	16
D. Udelenie vecnej ceny	16
Článok VII - Záverečné ustanovenia	16

Článok I

§ Všeobecné ustanovenia

1. Riaditeľ školy vydáva tento školský poriadok v súlade:

- a) so **zákonom č. 245/2008 Z. z.** o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a **zákonom č. 182/2023 Z. z., č. 415/2021 Z. z., a č. 188/2015 Z. z.**, ktorým sa mení a dopĺňa školský zákon a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony,
- b) **zákonom č. 596/2003 Z. z.** o štátnej správe v školstve a školskej samospráve a o zmene a doplnení niektorých zákonov
- c) **zákonom č. 544/2010 Z. z.** o dotáciách v pôsobnosti Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR
- d) **vyhláškou** Ministerstva školstva SR **č. 231/2009 Z. z.** o podrobnostiach a organizácii školského roka na základných školách, na SŠ, na ZUŠ, na praktických školách, na odborných školách, na odborných učilištiach a na jazykových školách v znení neskorších predpisov,
- e) **vyhláškou č. 344/2023 a vyhláškou č. 223/2022 Z. z.**, ktorou sa mení a dopĺňa **vyhláška** Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR **č. 320/2008 Z. z.** o základnej škole, v znení neskorších predpisov,
- f) **smernicou** Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR **č. 36/2018** k prevencii a riešeniu šikanovania detí a žiakov v školách a školských zariadeniach,
- g) **metodickým pokynom č. 22/2011** na hodnotenie žiakov základnej školy,
- h) Usmernením pre materské školy, základné školy a stredné školy na zabezpečenie jednotného postupu pri ospravedlňovaní neprítomnosti detí a žiakov v škole z dôvodu ochorenia
- i) Deklaráciou práv dieťaťa a Dohovorom o právach dieťaťa.

2. Pre Základnú školu, Nám. A. H. Škultétyho Veľký Krtíš sa žiaci a ich zákonní zástupcovia rozhodli dobrovoľne, s vedomím práva vybrať si školu, kde chcú získať základné vzdelanie. Z toho vyplýva, že budú akceptovať a dodržiavať jej školský poriadok.

3. Vyučovanie je organizované podľa **rozvrhu hodín**, ktorý je schválený riaditeľom školy. Rozvrh hodín je zverejnený v elektronickom školskom systéme EduPage.

4. Organizácia vyučovania

	Vyučovacia hodina	Prestávka	Dĺžka prestávky (min)	
1.	8:00 – 8:45	8:45 – 8:55	10	malá
2.	8:55 – 9:40	9:25 – 9:35	20	veľká
3.	10:00 – 10:45	10:45 – 10:55	10	malá
4.	10:55 – 11:40	11:40 – 11:50	10	malá
5.	11:50 – 12:35	12:35 – 12:45	10	malá
6.	12:45 – 13:30	13:30 – 14:00	30	obedňajšia
7.	14:00 – 14:40	koniec vyučovania	-	-

Článok II

§ Práva žiaka

1. Právo na vzdelanie

Žiak má právo na jemu zrozumiteľný výklad učiva, k danému učivu položiť akúkoľvek otázku v príhodnom čase a dostať na ňu odpoveď. Žiak má právo na omyl. Každý žiak je sám zodpovedný za svoju činnosť vo vyučovacom procese, ako aj za to, že svojím správaním a konaním neznemožňuje ostatným spolužiakom získavať vedomosti a zodpovedne pracovať. Žiak má právo určiť si spôsob prípravy na skúšanie.

2. Právo na slobodu prejavu

Každý žiak má právo vyjadriť svoj názor, avšak vyjadrovanie vlastných názorov nesmie obmedzovať slobodu prejavu iných. Prejav musí byť v súlade so základnými etickými normami. Žiak má právo v primeranom čase na vhodnom mieste slušným spôsobom vyjadriť svoj názor.

3. Právo na slobodný prístup k informáciám

Každý žiak má právo na informácie o všetkých okolnostiach súvisiacich s jeho štúdiom, najmä na informácie o hodnotení a klasifikácii svojich vzdelávacích výsledkov a o hodnotení správania.

4. Právo na ochranu súkromia a zachovanie ľudskej dôstojnosti

Žiak má právo na ohľaduplné a taktné zaobchádzanie zo strany učiteľov i spolužiakov. Právo na súkromie zahŕňa aj ochranu osobných údajov žiakov školou pred ich neoprávneným šírením a zneužitím.

5. Právo na ochranu pred násilím, ponižovaním a vykorisťovaním

Žiakom je zakázané správanie, ktorého cieľom je ublížiť, ponižovať, ohroziť alebo zastrašiť iného žiaka, učiteľa, či zamestnanca školy.

6. Právo na slobodu myslenia, svedomia a náboženského vyznania

V škole nie je na žiaka uskutočňovaný žiadny nátlak vo vzťahu k jeho náboženskému vierovyznaniu či filozofickému presvedčeniu.

7. Zákaz diskriminácie a princíp rovnosti

V škole sa uplatňuje princíp rovnosti medzi žiakmi a platí zákaz diskriminácie z dôvodu pohlavia, náboženského vyznania, farby pleti, zdravotného postihnutia, veku, národného alebo sociálneho pôvodu.

8. Právo prežiť plný a riadny život

Žiak so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami má právo na výchovu a vzdelávanie s využitím špecifických foriem a metód a na vytvorenie nevyhnutných podmienok, ktoré túto výchovu a vzdelávanie umožňujú.

9. Právo byť volený do Školského parlamentu

Školský parlament reprezentuje žiakov základnej školy a zastupuje ich záujmy vo vzťahu k riaditeľovi, vedúcim pedagogickým zamestnancom alebo vedúcim odborným zamestnancom a navonok. Jeho fungovanie upravuje Štatút školského parlamentu.

Článok III

§ Povinnosti žiaka

A. Dochádzka žiaka do školy

1. Žiak je povinný dochádzať na vyučovanie a ostatné podujatia organizované školou pravidelne a dochvilne.
 - 1.1. Školská budova sa otvára o 6:00. V čase od 6:00 – 7:00 sa žiaci I. stupňa zhromažďujú v Školskom klube detí. Ostatní žiaci sa zhromažďujú vo vestibule školy.
 - 1.2. Od 7:15 hod. je na chodbách vykonávaný pedagogický dozor pre žiakov II. stupňa a od 7:30 pre žiakov I. stupňa.
 - 1.3. Žiak by mal byť prítomný v škole **najmenej 15 minút pred začiatkom vyučovania**, aby sa stihol včas pripraviť na vyučovanie.
 - 1.4. Žiak na vchádzanie od budovy školy používa výhradne len hlavný predný vchod. Bočný chod slúži len pre zamestnancov školy.
2. Svoj **príchod do školy** je žiak povinný **zaznačiť elektronicky** prostredníctvom čipu priložením k čítaciemu zariadeniu.
 - 2.1. V prípade straty a poškodenia čipu je potrebné uhradiť poplatok 2 € za vydanie nového čipu.
3. Žiak si pred vstupom do školy na rohožke očistí obuv, **prezuje** sa do menom označenej obuvi určenej na vnútorné použitie. Obuv a vrchný odev, vrátane pokrývok hlavy si **odloží** do pridelennej skrinky.
4. Vyučovanie a podujatia školy môže žiak vymeškať pre zdravotné a rodinné dôvody, nepriaznivé poveternostné podmienky a nepredvídané dopravné pomery.
 - 4.1. Ak žiak chýba na vyučovaní **z vopred známych dôvodov**, je povinný oznámiť túto skutočnosť vopred triednemu učiteľovi
 - 4.2. Ak žiak chýba na vyučovaní **z vopred neznámych dôvodov**, zákonný zástupca je povinný informovať do 24 hodín triedneho učiteľa o dôvode neprítomnosti prostredníctvom EduPage, telefonicky, SMS-kou alebo osobne. Informácia o dôvode chýbania nie je akceptovaná ako ospravedlnenie chýbania.
5. Každú neúčast' žiaka na vyučovaní je zákonný zástupca povinný ospravedlniť v elektronickom systéme EduPage najneskôr 24 hodín po návrate žiaka do školy. Neakceptujú sa oznamy cez sociálne siete.
 - 5.1. Neprítomnosť žiaka z dôvodu ochorenia, ktorá trvá **najviac 5 po sebe nasledujúcich** vyučovacích dní a súhrnne počas mesiaca najviac 10 vyučovacích dní, neprítomnosť sa ospravedľuje bez predloženia potvrdenia od lekára.

(Pozn.: Mesiacom sa rozumie obdobie od prvého dňa neprítomnosti žiaka po deň nasledujúceho kalendárneho mesiaca - napr. od 8. marca do 8. apríla.)
 - 5.2. Neprítomnosť žiaka, ktorá trvá **6 a viac po sebe nasledujúcich** vyučovacích dní, alebo **opakovanú (aj kratšiu) neprítomnosť počas mesiaca**, ktorá súhrne za celý mesiac **presahuje 10 vyučovacích dní, 11. vyučovací deň** a ďalšie vyučovacie dni neprítomnosti v príslušnom mesiaci ospravedľuje škola len na **základe predloženia potvrdenia od lekára**.

(Pozn.: Mesiacom sa rozumie obdobie od prvého dňa neprítomnosti žiaka po deň nasledujúceho kalendárneho mesiaca - napr. od 8. marca do 8. apríla.)
 - 5.3. Vo výnimočnom a osobitne odôvodnenom prípade môže škola vyžadovať lekárske potvrdenie o chorobe aj ak ide o neprítomnosť z dôvodu ochorenia v trvaní menej ako 5 po sebe nasledujúcich vyučovacích najmä ak ide o opakovanú neprítomnosť, alebo ak sú dôvody na podozrenie z účelového ospravedľovania. Formulár lekárskeho potvrdenia sa nachádza u vedenia školy.

- 5.4. Z **rodinných dôvodov** môže žiak chýbať **najviac trikrát** po jednom dni za polrok. Viac dní nemusí triedny učiteľ ospravedlniť. Pre súvislú, niekoľkodňovú neprítomnosť žiaka z rodinných dôvodov je potrebná písomná žiadosť a súhlas riaditeľa školy.
- 5.5. Ak **neospravedlnená** neprítomnosť žiaka v príslušnom kalendárnom mesiaci (napr. máj) presiahne **15 vyučovacích hodín**, škola túto skutočnosť oznámi Úradu práce sociálnych vecí a rodiny ako zanedbávanie povinnej školskej dochádzky a kontaktuje Obecný (Mestský) úrad v mieste trvalého pobytu žiaka.
6. Žiak počas školského vyučovania svojvoľne **neopúšťa** budovu školy.
- 6.1. Ak má žiak v rozvrhu hodín prvú alebo poslednú vyučovaciu hodinu od ktorej je oslobodený, na základe informovaného súhlasu zákonného zástupcu sa tejto hodiny nemusí zúčastniť.
- 6.2. Ak žiak potrebuje počas vyučovania opustiť budovu školy z dôvodu návštevy lekára, rodinných dôvodov, informuje o tejto skutočnosti vopred triedneho učiteľa. Zákonný zástupca si žiaka I. stupňa príde vyzdvihnúť na vrátnicu školy. Žiak I. stupňa neopúšťa budovu školy sám. Žiak II. stupňa môže opustiť budovu školy sám s vopred oznámenou a akceptovanou písomnou žiadosťou od zákonného zástupcu triednym učiteľom.

B. Správanie žiaka na vyučovaní

1. Žiak si pred vyučovacou hodinou **pripraví** všetky potrebné **pomôcky** na hodinu podľa rozvrhu. Ostatné veci má uložené v lavici alebo školskej taške. Školskú tašku má počas vyučovania uzavretú a zavesenú na bočnom držadle lavice, pokiaľ to rozmiestnenie lavíc dovoľuje.
2. Žiak po zazvonení na hodinu **sedí na mieste**, ktoré mu pridelil triedny učiteľ a v tichosti očakáva príchod vyučujúceho.
3. Do **odborných učební** vstupujú žiaci iba v sprievode vyučujúceho. V odborných učebniach určuje žiakovi miesto sedenia príslušný vyučujúci.
4. Do telocvične žiak nikdy nevstupuje bez vyučujúceho.
5. Žiak I. stupňa po príchode učiteľa na vyučovaciu hodinu slušne pozdraví. Žiak II. stupňa pozdraví učiteľa tým, že sa postaví k lavici, alebo iným vopred dohodnutým spôsobom.
6. Ak sa žiak na vyučovanie **nepripravil**, ospravedlní sa vyučujúcemu na začiatku hodiny, pričom uvedie dôvod svojej nepripravenosti. Domáca príprava žiaka podlieha hodnoteniu a tvorí povinnú súčasť vzdelávacieho procesu.
7. Na začiatku vyučovacej hodiny zapíše vyučujúci **neprítomných žiakov** do triednej knihy.
8. Žiak na vyučovaní **sedí slušne, pozorne, sleduje učiteľov výklad i odpovede spolužiakov, aktívne a tvorivo pracuje, píše si poznámky. Rešpektuje organizačné pokyny a učebné postupy vyučujúceho. Nerozptyľuje pozornosť a prácu spolužiakov, nenašepkáva a nevyrušuje.**
9. Ak chce žiak **odpovedať** alebo sa vyučujúceho niečo opýtať, počká na oslovenie učiteľom. Neskáče do reči. Na vyučovaní je neprijateľné používanie zosmiešňujúcich, ponižujúcich komentárov, vulgarizmov a akákoľvek forma šikanovania.
10. Žiak ihneď oznámi príslušnému vyučujúcemu:
 - a) každý úraz alebo akýkoľvek zdravotný problém,
 - b) všetky poruchy a nedostatky, ktoré ohrozujú bezpečnosť a zdravie.

11. Žiak môže manipulovať s oblokmi, žalúziami, svetelnými vypínačmi a didaktickou technikou umiestnenou v učebniach len so súhlasom učiteľa.
12. Žiak do školy **nenosí predmety**, ktoré na vyučovaní nepotrebuje. V prípade, že žiak prinesie do školy takéto predmety neberie škola zodpovednosť za ich stratu, odcudzenie.
13. **Používanie mobilov, smart hodínok, tabletov, notebookov a inej elektroniky je**
 - a) v 1. až 3. ročníku základnej školy **je zakázaný** počas vyučovania, prestávok a v priestore školy,
 - b) od 4. ročníka **je zakázaný** s výnimkou v prípade, ak si používanie mobilného telefónu vyžaduje štátny vzdelávací program,
 - c) od 6. ročníka **je zakázaný** s výnimkou v prípade, ak to vyžaduje štátny vzdelávací program, alebo o výnimke rozhodne učiteľ pre potreby vzdelávania.
14. Žiak udržiava svoje pracovisko, miesto v triede, v lavici a jeho okolie **v čistote a poriadku**. Je zakázané písať po školských laviciach, nábytku a pomôckach.

C. Správanie žiaka cez prestávky

1. Žiak **rešpektuje** pokyny dozor konajúcich učiteľov, asistentov, upratovačiek a iných zamestnancov školy. Počas prestávky má žiak čas na oddych, nadesiatovať sa a napiť sa.
2. Na **toaletu** chodí žiak počas prestávok. Počas vyučovacej hodiny v odôvodnených prípadoch. Na toalete sa zbytočne nezdržiava, nehádza do toaliet a umývadiel predmety, ktoré môžu spôsobiť ich upchatie. Dbá na poriadok a čistotu.
3. Počas prestávky si žiak **pripraví pomôcky** na ďalšiu vyučovaciu hodinu.
4. **Týždenníci** pripravujú triedu na ďalšiu vyučovaciu hodinu, zotru tabuľu, donesú kriedu, dbajú na poriadok a vetranie v triede, zabezpečia pomôcky na jednotlivé vyučovacie hodiny podľa pokynov vyučujúcich a vykonávajú týždennícke práce podľa pokynov triedneho učiteľa. Mená týždenníkov zapisuje triedny učiteľ do triednej knihy.
5. Cez desaťminútové (**malé**) **prestávky** sa žiak zdržiava prevažne vo svojej triede. Žiak sa v triede pohybuje tak, aby neohrozil svoju bezpečnosť, bezpečnosť svojich spolužiakov. Žiak nemanipuluje s oknami, žalúziami, svetelnými vypínačmi a didaktickou technikou. Nepoužíva elektrické zariadenia. Z bezpečnostných dôvodov žiak v triede nebehá, nevystupuje na školský nábytok, na radiátory, parapetné dosky, nevykláňa sa z okna. Z okna nevyhadzuje odpadky alebo akékoľvek predmety. Odpadky odhadzuje do košov tak, aby bolo možné čo najviac využiť druhotné suroviny na ich ďalšie spracovanie.
6. Počas dvadsaťminútovej (**veľkej**) **prestávky** môže žiak vyjsť na chodbu, ísť do bufetu, automatu, či WC. Na chodbe je zakázané nakláňať sa cez zábradlie, skákať po schodoch.
7. Počas prestávok žiak dodržiava pravidlá spoločenskej komunikácie so spolužiakmi – nevysmieva sa, nikoho nezosmiešňuje, nepoužíva vulgárne výrazy a pod. Počas prestávok je zakázaná akákoľvek forma šikanovania žiaka alebo skupiny žiakov akýmkoľvek spôsobom.
8. Žiak ihneď oznámi dozor konajúcemu zamestnancovi každý **úraz** alebo akýkoľvek zdravotný **problém**, všetky poruchy a nedostatky, ktoré ohrozujú bezpečnosť a zdravie.
9. Počas malej a veľkej prestávky žiak **nesmie opustiť budovu** školy.
10. Po zvonení na hodinu a 5 minút pred koncom veľkej prestávky žiaci čakajú na príchod učiteľa v triede a to aj v prípade, že na ďalšiu hodinu sa presúvajú do odbornej učebne, inej triedy, či telocvične.

11. Tridsaťminútovú (**obedňajšiu**) **prestávku** využívajú hlavne žiaci II. stupňa na obed alebo oddych pred siedmou vyučovacou hodinou.

D. Správanie žiaka v jedálni a podmienky stravovania

1. Žiaci I. stupňa, ktorí **nenavštevujú** Školský klub detí obedujú v sprievode triedneho učiteľa.
2. Žiaci I. stupňa, ktorí **navštevujú** Školský klub detí obedujú s pani vychovávateľkou podľa dohodnutého harmonogramu.
3. Žiaci II. stupňa obedujú počas **obedňajšej prestávky**, pokiaľ ich vyučovanie podľa platného rozvrhu nekončí skôr, alebo im nie je umožnené stravovať sa kvôli dochádzaniu a mimoškolskej činnosti skôr.
4. Žiak vstupuje do jedálne **vchodom** na to určeným a odchádza z jedálne vchodom na to určeným.
5. V jedálni žiak **dodržiava zásady spoločenského stravovania**, čaká v rade, nepredbieha sa, rešpektuje pokyny dozor konajúcich učiteľov a vychovávateľov. Do jedálne prichádza v **prezuvkách, bez pokrývok hlavy**, vonkajšieho oblečenia.
6. Pri preberaní stravy použite svoj **čip**, čím potvrdí v systéme EduPage odobranie stravy a škole bude od štátu poskytnutá dotácia na stravu.
7. **Dotáciu** na stravu je možné žiakovi **poskytnúť** len za splnenia zákonných podmienok:
 - a) zákonný zástupca podal **prihlášku** na stravovanie,
(Pozn. každý žiak prihlásený na stravovanie v školskej jedálni má automaticky zapísanú stravu.)
 - b) žiak sa v daný deň **zúčastnil** výchovno-vzdelávacieho procesu v ZŠ,
(Pozn. Za prítomnosť žiaka v škole sa považuje zápis v dochádzkovom systéme školy – EduPage. V zákone nie je určené koľkých vyučovacích hodín sa má žiak v daný deň zúčastniť.)
 - c) žiak **odobral** stravu.
8. **Dotácia sa neposkytuje** žiakovi:
 - a) ktorý **neodobral** stravu,
(Pozn. Žiak sa zúčastnil vyučovania, ale neodobral obed. Neodobraný obed mu bude zaúčtovaný z **finančnej zábezpeky 20 €**, ktorú rodič uhradza na začiatku školského roka a pravidelne kontroluje jej zostatok. Po jej vyčerpaní je potrebné uhradenie novej zábezpeky.),
 - b) ktorý je **neprítomný** v škole.
(Pozn. V prípade choroby žiaka je možné odobrať obed v prvý deň choroby do obedára, ale ani v prvý deň choroby nemá nárok na dotáciu, strava je hradená z finančnej zábezpeky.)
9. Stravu je potrebné odhlásiť deň vopred do 14:00 hod. prostredníctvom EduPage. V ojedinelých prípadoch je možné žiaka odhlásiť zo stravy so súhlasom vedúcej jedálne do 7:30 hod. v daný deň osobne alebo telefonicky.
10. V rámci zachovania kultúry stravovania je žiak pri preberaní jedál povinný používať **tácku**, na ktorú si uloží jedlo aj s prílohami. V jedálni sedí pri pridelenom stole. Po najedení si **upraxe** svoje miesto, zasunie stoličku a odnesie použitý riad na vyhradené miesto a odpadky umiestni do pripravených nádob.
11. Počas pobytu v jedálni má žiak stále zakázané používať **mobil** a jemu podobné zariadenia. Nerešpektovanie tohto pokynu bude hodnotené ako priestupok voči školskému poriadku.
12. Pokiaľ žiak nemá chuť na ovocie alebo pochutinu (keksík, jogurt), ktorú dostane k obedu, má možnosť ich nepoškodené a neotvorené odložiť do **foodboxu** a zase iný žiak, ktorý na pochutinu alebo ovocie chuť

má, si ju môže zobrať do 15:00 hod. Potom sa foodbox preniesie do Školského klubu detí, kde jeho obsah bude k dispozícii žiakom navštevujúcim Školský klub detí.

E. Odchod žiaka zo školy

1. Po skončení poslednej vyučovacej hodiny si každý žiak **uprace** svoje miesto okolo lavice, vyloží veci z lavice, uloží svoje veci do školskej tašky, **vyloží** stoličku na lavicu. Týždenníci skontrolujú, či sú zatvorené okná, či nesvietia svetlá, netečie zbytočne voda, zotrú tabuľu. V prípade poškodenia školského zariadenia, ktoré by ohrozovalo bezpečnosť a zdravie žiakov, túto skutočnosť bezodkladne ohlásia učiteľovi.
 - 1.1. Ak majú žiaci poslednú vyučovaciu hodinu v odbornej učebni alebo v telocvični, dajú si do poriadku kmeňovú triedu pred poslednou hodinou.
 - 1.2. **Žiaci I. stupňa**, ktorí
 - a) **navštevujú** Školský klub detí si bezprostredne po skončení vyučovania preberie pani vychovávateľka, kým neodídu domov. Pobyť v Školskom klube detí trvá **maximálne do 16:30** hod.
 - b) **nenavštevujú** Školský klub detí po skončení vyučovania odchádzajú domov, alebo sa v sprievode triedneho učiteľa presunú do jedálne a po naobedovaní odídu domov.
 - 1.3. **Žiaci z II. stupňa** po skončení vyučovania na pokyn učiteľa opustia triedu a v sprievode učiteľa zídu k školským skrinkám:
 - a) ak žiakovi skončilo vyučovanie a nestravuje sa v školskej jedálni, odchádza domov,
 - b) ak žiakovi skončilo vyučovanie, presunie sa do jedálne, kde sa naobeduje a odíde domov,
 - c) ak žiakovi skončilo vyučovanie, ale navštevuje záujmový krúžok, presunie sa do jedálne, kde sa naobeduje, potom čaká vo vestibule alebo vyhradenej triede na začiatok krúžku,
 - d) ak žiakovi vyučovanie pokračuje 7. hodinou a je stravníkom školy, presunie sa do jedálne, kde sa naobeduje a následne sa vráti do triedy kde čaká na začiatok hodiny. Po jej skončení odchádza domov.
 - e) ak žiakovi vyučovanie pokračuje 7. hodinou a žiak sa v škole nestravuje, ostáva počas obedňajšej prestávky v triede, kde čaká na začiatok hodiny. Po jej skončení odchádza domov.
2. Pred odchodom zo školy sa žiak **prezuje** do vonkajšej obuvi, zoberie si vrchný odev a odíde domov. Zbytočne sa nezdržiava v priestoroch školy. Výnimku majú len dochádzajúci žiaci, ktorí môžu na svoj pravidelný spoj čakať v škole.
3. Žiak sa pri odchode odhlási v elektronickom dochádzkovom systéme školy.

F. Starostlivosť o ochranu zdravia a bezpečnosť pri školských akciách

1. Žiaci sú povinní dodržiavať pravidlá školského poriadku aj na **akciách** mimo vyučovania, ktoré sú **organizované** školou.
 1. Na školských vychádzkach, exkurziách, výletoch, lyžiarskom a plaveckom výcviku, v škole v prírode dodržiavajú žiaci organizačné pokyny vedúceho učiteľa a ostatných pedagogických a nepedagogických pracovníkov.
 2. Žiaci sú povinní zúčastniť sa školení a poučení uskutočňovaných školou, dodržiavať predpisy a pokyny Bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, s ktorými boli riadne oboznámení a poučení pred každou školskou akciou.

G. Starostlivosť o zovňajšok a zdravie

1. Žiak dodržiava zásady **starostlivosti** o svoje **telo** a **hygienu**.
2. Žiak chodí do školy čisto a primerane veku **oblečený**. Je nevhodné nosiť vyzývavé oblečenie, oblečenie odhaľujúce značné časti tela (brucho, chrbát, zadok), oblečenie extravagantné, propagujúce extrémistické skupiny, s vulgárnymi nápismi (aj v cudzích jazykoch). Piercing v pupku a tetovanie by mal mať žiak počas celého roka prekryté oblečením. Piercing z nosa si žiak počas vyučovania vyberá.
3. Pre žiakov základnej školy je nevhodné nosiť výstredné formy **účesov**, používať výstredné **líčenie**. Dĺžka umelých nechťov by mala byť vkusne upravená.
4. Žiak používa na prezúvanie **obuv** nepoškodenú bežným nosením. Z vonkajšej obuvi sa prezúva pred začiatkom vyučovania, poprípade po príchode z hodiny strávenej vonku.
5. Na hodiny **výtvarnej výchovy** si môže žiak nosiť ochranné oblečenie.
6. Na hodiny **telesnej výchovy a športovej výchovy** si musí nosiť vhodný športový úbor, ktorý v pravidelných intervaloch berie domov na opranie. Do úboru sa preoblieka v šatni na to určenej (II. stupeň) alebo v triede (I. stupeň).
7. Na hodiny **chémie**, príp. fyziky si žiak nosí ochranné oblečenie podľa pokynov vyučujúceho. Žiak je pri pokusoch povinný používať ochranné pracovné prostriedky podľa pokynov vyučujúceho.
8. Žiak by mal mať stále pri sebe vlastné **hygienické potreby** (toaletný papier, hygienické vreckovky, papierové utierky, a iné potreby podľa osobného uváženia).
9. Ak žiak **ochorie**, alebo sa zdržuje v blízkosti osôb, ktoré ochoreli na prenosné ochorenie alebo infekčné ochorenie, ohlási to ihneď zákonný zástupca triednemu učiteľovi.
10. V prípade, ak sa žiak **ne cíti dobre** počas vyučovania, ohlási to ihneď vyučujúcemu, prípadne spolužiakom, ktorí túto skutočnosť oznámia vyučujúcemu alebo inej dospelšej osobe.
- 10.1. V prípade, že pedagóg zistí zhoršenie zdravotného stavu dieťaťa – zvýšená teplota, dráždivý kašeľ, nevoľnosť, silné bolesti – kontaktuje zákonného zástupcu dieťaťa. V kompetencii učiteľa nie je podávanie liekov dieťaťu. V prípade okamžitého zhoršenia zdravotného stavu, ktorý pedagóg vyhodnotí ako mimoriadnu situáciu, kontaktuje záchrannú zdravotnú službu, vedenie školy a zákonného zástupcu dieťaťa. Každý úraz a ošetrovanie úrazu sa eviduje v knihe úrazov.
- 10.2. Žiaka so zdravotnými problémami môže pedagóg **pustiť** samého **domov**, len s preukázateľným písomným súhlasom zákonného zástupcu.
11. Žiak má **zakázané** nosiť do školy:
 - a) cigarety, žuvací tabak, alkohol, omamné, návykové a psychotropné látky, drogy a energetické nápoje, ani ich požívať v priestoroch školy,
 - b) výbušniny, zábavnú pyrotechniku, nože, akékoľvek zbrane,
 - c) časopisy, ktoré sú svojím obsahom veku nevhodné. Zákaz sa vzťahuje aj na fotografie, videá.
12. Žiak má v priestoroch školy **zakázané** hrať hry o peniaze, predávať či vymieňať si osobné veci za iné predmety.

H. Starostlivosť o školské zariadenia, pomôcky, chodby a prostredie školy

1. Každý žiak je povinný nosiť si do školy **učebnice**, školské potreby a pomôcky podľa rozvrhu hodín. Učebnice je povinný mať starostlivo obalené. Ak žiak v priebehu školského roka poškodí učebnicu, musí poškodenie uhradiť (% hodnota učebnice z obstarávacej ceny učebnice). Ak učebnicu stratí, zaobstará zákonný zástupca na vlastné náklady novú učebnicu.
2. Ak žiak prechádza z jednej školy na druhú, učebnice odovzdá.
3. Žiak je povinný správať sa zodpovedne, aby nevznikla škoda na budovách školy, vonkajšom i vnútornom zariadení a školou vlastniacich pomôckach.
4. Kolektívy tried sa v triedach a odborných učebniach starajú o sústavnú **kontrolu** stavu žiackeho nábytku (stoly, stoličky) a ostatného inventára a zariadení triedy, telocvičného náradia, elektrického vedenia. Poškodenie okamžite hlásia vyučujúcemu učiteľovi.
5. Ak žiak úmyselne alebo z nedbalosti **poškodí** školské pomôcky alebo školský majetok, jeho zákonný zástupca je povinný túto škodu nahradiť v plnej hodnote. Ak sa nezistí vinník, vzniknutú škodu nahradí celý kolektív triedy.
6. Žiak je povinný **šetriť** v škole vodou, elektrickou energiou.
7. Žiak je povinný **chrániť** školský areál, neničiť prírodniny v exteriéri a interiéri.
8. **Vlastné bicykle a kolobežky odkladať na vyhradené miesto.**

I. Správanie sa žiakov mimo školy

1. Žiak dodržiava zásady spoločenského správania aj mimo vyučovania a mimo priestorov školy.
2. **V dopravných prostriedkoch** a na zastávkach a staniciach sa správa slušne.
3. Žiak nijakým spôsobom nepropaguje a nepraktizuje myšlienky fašizmu, rasizmu, nacionalizmu, násilia a nadradenosti.
4. Žiak nepoužíva žiadne formy šikanovania, obťažovania, zastrašovania, vandalizmu, telesného a psychického ubližovania, ničenia cudzieho majetku.
5. Žiak základnej školy navštevuje podujatia vhodné jeho veku. Vo večerných hodinách sa na verejných, kultúrnych, športových a spoločenských podujatiach zúčastňuje iba v sprievode rodičov alebo inej dospeléj osoby.

Článok IV

§ Práva a povinnosti zákonného zástupcu

A. Práva zákonného zástupcu

1. Právo oboznámiť sa so Školským vzdelávacím programom a Školským poriadkom

Zákonný zástupca usmerňuje svoje dieťa pri príprave na vyučovanie, kontroluje jeho pripravenosť do školy, dbá a dohliada na dochádzku dieťaťa do školy, dohliada na úpravu oblečenia dieťaťa.

2. Právo byť informovaný o výchovno-vzdelávacích výsledkoch svojho dieťaťa

2.1. Zákonný zástupca sa zaujíma o výchovno-vyučovacie výsledky svojho dieťaťa, pravidelne navštevuje rodičovské schôdzky, kontroluje obsah elektronickej žiackej knižky svojho dieťaťa. Na komunikáciu so školou využíva predovšetkým systém EduPage. Na konzultácie sa vopred objednáva.

2.2. Právo nahliadnuť do písomných prác svojho dieťaťa.

3. Právo na poskytnutie poradenských služieb vo výchove a vzdelávaní svojho dieťaťa

Zákonný zástupca spolupracuje s triednym učiteľom, učiteľom ostatných predmetov, príp. so školským podporným tímom (pedagogickí asistenti, školský psychológ a špeciálny pedagóg) pri odstraňovaní prípadných výchovných a vzdelávacích nedostatkov.

4. Právo požiadať o vykonanie komisionálnej skúšky v súlade s platnou legislatívou

Ak má zákonný zástupca žiaka pochybnosti o správnosti hodnotenia v jednotlivých predmetoch na konci 1. polroka a 2. polroka, môže do troch pracovných dní odo dňa získania výpisu hodnotenia za prvý polrok alebo vydania vysvedčenia, požiadať riaditeľa o vykonanie komisionálnej skúšky žiaka. Na požiadanie zákonného zástupcu žiaka môže byť zákonný zástupca prítomný na komisionálnom preskúšaní svojho dieťaťa po predchádzajúcom súhlase riaditeľa školy.

5. Právo byť volený do Rady školy, Rady rodičov a za triedneho dôverníka

B. Povinnosti zákonného zástupcu

1. Prihlásiť dieťa na plnenie povinnej školskej dochádzky a dbať o to, aby dieťa dochádzalo do školy pravidelne a včas.

2. Zákonný zástupca je povinný:

- spolupracovať** so školou, vyučujúcimi, v záujme žiaka školy, dodržiavať podmienky výchovno-vzdelávacieho procesu svojho dieťaťa určené školským poriadkom.
- zabezpečiť** svojmu dieťaťu **podmienky** pre prípravu do školy, zaobstarat' mu potrebné učebné pomôcky,
- dbať na** sociálne a kultúrne **zázemie** dieťaťa a rešpektovať jeho špeciálne výchovno-vzdelávacie potreby,
- informovať** školu alebo výchovné zariadenie o zmene **zdravotnej spôsobilosti** dieťaťa, jeho zdravotných problémoch alebo iných závažných skutočnostiach, ktoré by mohli mať vplyv na priebeh výchovy a vzdelávania,
- oznámiť** škole **príčinu neprítomnosti** žiaka na vyučovaní (do 24 hodín). Dôvody neprítomnosti dieťaťa doložiť dokladmi v deň opätovného nástupu žiaka do školy (viď Čl.V-A5),
- nahradiť** škodu, ktorú žiak škole spôsobil.

3. Zákonný zástupca je povinný akceptovať zákaz vstupu do budovy školy:

- a) pri rannom odprevádzaní detí do školy. Výnimku majú rodičia prvákov, ktorí môžu ráno vstupovať do školy počas prvého mesiaca školského roka.
- b) počas vyučovania. Ak zákonný zástupca potrebuje vstúpiť do budovy školy za nejakým účelom, musí svoju návštevu ohlásiť na vrátnici a zapísať svoje meno a dôvod návštevy do knihy návštev.
- c) pri preberaní svojho dieťaťa zo Školského klubu detí a záujmových krúžkov. Pri preberaní dieťaťa sa telefonicky spojí s vychovateľkou, ktorá mu následne pošle k vchodovým dverám jeho dieťa, alebo ohlási vyzdvihnutie dieťaťa cez EduPage.

4. Zákonný zástupca vstupuje do budovy školy za účelom:

- a) účasti na rodičovskom združení,
- b) vopred dohodnutom termíne s pedagogickým alebo iným zamestnancom školy.

Článok V

§ Hodnotenie žiaka

A. Zásady hodnotenia

1. Hodnotenie žiaka sa uskutočňuje podľa platných metodických pokynov na hodnotenie a klasifikáciu žiakov ZŠ.
2. Hodnotenie žiaka sa vykonáva **klasifikáciou**.
3. Vo výchovno-vzdelávacom procese sa uskutočňuje **priebežné** a **celkové** hodnotenie.
4. Pri hodnotení žiaka sa posudzujú získané kompetencie v súlade s učebnými osnovami a schopnosť ich využívať.
 - 4.1. Žiak je z predmetu skúšaný ústne, písomne alebo prakticky najmenej **dvakrát** v polročnom hodnotiacom období.
 - 4.2. Učiteľ oznamuje žiakovi výsledok každého hodnotenia a posúdi klady a nedostatky hodnotených prejavov a výkonov. Po ústnom skúšaní učiteľ oznámi žiakovi výsledok **ihneď**. Výsledky hodnotenia písomných a grafických prác a praktických činností oznámi žiakovi a predloží k nahliadnutiu najneskôr **do 10** pracovných dní.
 - 4.3. Termín na vykonanie písomnej **skúšky**, ktorá má trvať **viac ako 25 minút**, prekonzultuje učiteľ s triednym učiteľom, ktorý koordinuje plán skúšania. V jednom dni môže žiak robiť len jednu skúšku uvedeného charakteru.
5. Podkladom pre celkové hodnotenie vyučovacieho predmetu sú:
 - a) známky alebo slovné hodnotenie za **ústne** odpovede,
 - b) známky alebo slovné hodnotenie za **písomné** práce, didaktické testy, grafické práce, praktické práce, projekty, pohybové činnosti,
 - c) posúdenie **prejavov žiaka** - usilovnosť, osobnostný rast, rešpektovanie práv iných osôb, ochota spolupracovať a správanie žiaka podľa školského poriadku.

B. Opravná skúška

1. Žiak, ktorý má na konci druhého polroka najviac z **dvoch** povinných vyučovacích predmetov prospech **nedostatočný** alebo vyučovací predmet **neabsolvoval** a neprospeš, môže na základe rozhodnutia riaditeľa vykonať z týchto predmetov opravnú skúšku.
2. Obsah a formu opravnej skúšky žiaka, ktorý na konci druhého polroka je hodnotený neabsolvoval a neprospeš v niektorom vyučovacom predmete, určí riaditeľ po prerokovaní v pedagogickej rade.
3. Termín opravných skúšok určí riaditeľ školy.

C. Komisionálna skúška

1. Žiak sa hodnotí podľa výsledkov komisionálnej skúšky, ak:

- a) je skúšaný v náhradnom termíne,
ak nie je možné žiaka klasifikovať v riadnom termíne v I. polroku riaditeľ školy určí na vyskúšanie a klasifikovanie náhradný termín najneskôr do 2 mesiacov po skončení I. polroka,
- b) vykonáva opravnú skúšku,
- c) o preskúšanie požiadá zákonný zástupca,
- d) sa preskúšanie koná na podnet riaditeľa,
- e) je oslobodený od povinnosti dochádzať do školy,
- f) plní osobitný spôsob školskej dochádzky,
- g) má povolené individuálne vzdelávanie,
- h) ukončuje vzdelávanie na získanie stupňa vzdelania
- g) ak vymešká viac ako 50 % hodín z vyučovacieho predmetu za jedno hodnotiace obdobie po odsúhlasení pedagogickou radou (výnimku tvoria závažné zdravotné problémy).

2. **Komisia** pre komisionálne skúšky je trojčlenná, vymenúva a odvoláva ich riaditeľ školy. Skladá sa z predsedu, ktorým je spravidla riaditeľ školy alebo ním poverený učiteľ, skúšajúceho učiteľa, ktorým je spravidla učiteľ vyučujúci žiaka príslušný predmet a prísediaceho, ktorý má aprobáciu pre daný alebo príbuzný predmet. Výsledok komisionálnej skúšky vyhlási predseda komisie verejne v deň konania skúšky. Tento výsledok je pre klasifikáciu žiaka konečný.

3. V jeden deň môže vykonať žiak komisionálne skúšky aj z viacerých vyučovacích predmetov.

Článok VI

§ Výchovné opatrenia a pochvaly

1. Každé porušenie školského poriadku je priestupkom a výchovným problémom žiaka. Vyučujúci, pri ktorom sa žiak priestupku dopustil, oznámi tento priestupok zákonnému zástupcovi žiaka zápisom v EduPage. Triedny učiteľ vykonáva priebežnú kontrolu overenia obsahu elektronickej žiackej knižky zákonnými zástupcami. V prípade dlhodobého nezájmu zo strany rodičov ich predvolá do školy.
2. Každé udelené výchovné opatrenie žiaka je posudzované individuálne a prerokované na pedagogickej rade. Uvedené počty sú len orientačné. Pedagogická rada môže zasadať aj mimoriadne z dôvodu udelenie výchovného opatrenia žiakovi.
3. Každý neskorý príchod na vyučovanie sa zapíše ako poznámka do elektronickej žiackej knižky.

A. Výchovné opatrenia

1. Napomenutie triednym učiteľom

- a) 1 neospravedlnená hodina
- b) najviac 5 záznamov v žiackej knižke za **menej závažné** porušovania školského poriadku

2. Pokarhanie triednym učiteľom

- a) 2 – 3 neospravedlnené hodiny
- b) najviac 8 záznamov v žiackej knižke za **menej závažné** porušovania školského poriadku
- c) 1 záznam **stredne závažného** porušenia školského poriadku

3. Pokarhanie riaditeľom školy

- a) 4 – 6 neospravedlnených hodín
- b) najviac 12 záznamov v žiackej knižke za **menej závažné** porušovania školského poriadku
- c) najviac 3 záznamy **stredne závažného** porušenia školského poriadku
- d) 1 záznam **závažného** porušenia školského poriadku

4. Znížená známka zo správania na 2. stupeň

- a) 7 – 12 neospravedlnených hodín
- b) najviac 15 záznamov v žiackej knižke za **menej závažné** porušovania školského poriadku
- c) najviac 5 záznamov **stredne závažného** porušenia školského poriadku
- d) najviac 2 záznamy **závažného** porušenia školského poriadku
- e) 1 záznam **hrubého** porušenia školského poriadku

5. Znížená známka zo správania na 3. stupeň

- a) 13 – 19 neospravedlnených hodín
(Pozn.: Pri počte 15 a viac neospravedlnených hodín v jednom kalendárnom mesiaci upovedomí škola o tejto skutočnosti príslušné samosprávne orgány a inštitúcie.)
- b) najviac 18 záznamov v žiackej knižke za **menej závažné** porušovania školského poriadku
- c) najviac 7 záznamov **stredného závažného** porušenia školského poriadku
- d) najviac 3 záznamy **závažného** porušenia školského poriadku
- e) najviac 2 záznamy **hrubého** porušenia školského poriadku
- f) 1 záznam **extrémneho** porušenia školského poriadku

6. Znížená známka zo správania na 4. stupeň

- a) **20** a viac neospravedlnených hodín
- b) najviac **25** záznamov v žiackej knižke za **menej závažné** porušovania školského poriadku
- c) najviac **10** záznamov **stredného závažného** porušenia školského poriadku
- d) najviac **5** záznamov **závažného** porušenia školského poriadku
- e) najviac **3** záznamy **hrubého** porušenia školského poriadku
- f) najviac **2** záznamy **extrémneho** porušenia školského poriadku

B. Kategórie porušenia školského poriadku

1. Menej závažné porušenia školského poriadku

- a) zabúdanie domácich úloh, pomôcok, úboru, prezúvok,
- b) vyrušovanie na hodine, nerešpektovanie pokynov vyučujúcich,
- c) nevhodná úprava zovňajšku, nevhodné oblečenie,
- d) iné menej závažné porušenia školského poriadku podľa posúdenie triedneho učiteľa.

2. Stredne závažné porušenia školského poriadku

- a) nevhodné správanie voči spolužiakom
- b) nevhodné správanie voči zamestnancom školy,
- c) nevhodné správanie na akciách školy,
- d) menej závažné poškodenie školského majetku,
- e) jednorázové použitie mobilného telefónu,
- f) iné stredne závažné porušenia školského poriadku podľa posúdenie triedneho učiteľa.

3. Závažné porušenia školského poriadku

- a) vyhotovenie fotografie, videozáznamu z vyučovacieho procesu,
- b) poškodenie školského majetku,
- c) akákoľvek forma šikany a kyberšikany,
- d) prinesenie zakázaných predmetov (cigarety, alkohol, drogy, energetické nápoje, iné toxické látky, pornografia),
- e) fajčenie a požitie alkoholu, drog návykových látok mimo areál školy,
- f) nerešpektovanie zákazu používať mobil a iné zariadenia na vyučovaní,
- g) iné závažné porušenia školského poriadku podľa posúdenie triedneho učiteľa.

4. Hrubé porušenia školského poriadku

- a) krádež,
- b) fajčenie, požitie alkoholických nápojov, toxických a návykových látok v priestoroch školy,
- c) fyzické ublíženie spolužiakovi,
- d) úmyselné poškodzovanie školského majetku,
- e) iné závažné porušenia školského poriadku podľa posúdenie triedneho učiteľa.

5. Extrémne porušenia školského poriadku

- a) neoprávnený vstup do školského systému EduPage – pozmeňovanie jeho obsahu,
- b) dlhodobá šikana spolužiaka, rasová neznášanlivosť, extrémizmus, fyzické napadnutie zamestnanca školy, (Pozn. Pedagogický zamestnanec má v súvislosti s výkonom pedagogickej činnosti a odborný zamestnanec v súvislosti s výkonom odbornej činnosti postavenie chránenej osoby.)
- c) iné extrémne porušenia školského poriadku podľa posúdenie triedneho učiteľa.

C. Pochvaly

1. Pochvala triednym učiteľom môže byť udelená:

- a) žiakovi I. stupňa s prospechom 1,0 na konci 1. polroka,
- b) žiakovi II. stupňa s prospechom 1,0 na konci 1. polroka,
- c) žiakovi školy za reprezentáciu triedy v **školských kolách** súťaží rôzneho charakteru
- d) za vzorné správanie žiaka,
- e) za vzornú dochádzku do školy (do 5 vymedzených hodín na I. stupni, do 6 vymedzených hodín na II. stupni),
- f) za pomoc triednemu učiteľovi,
- g) za pomoc spolužiakovi,
- h) za záslužný a odvážny čin,
- i) za prácu v školskom parlamente,
- j) za zapájanie sa do činností školy,
- k) za iný čin podľa uváženia triedneho učiteľa.

2. Pochvala riaditeľom školy môže byť udelená:

- a) žiakovi I. stupňa od 3. ročníka s prospechom 1,0 na konci školského roka,
- b) žiakovi II. stupňa s prospechom 1,0 na konci školského roka,
- c) žiakovi školy na konci školského roka za reprezentáciu školy v **okresnom, krajskom a republikovom** kole súťaží rôzneho charakteru.
- d) za iný čin podľa prerokovaní na pedagogickej rade

D. Udelenie vecnej ceny

- 1. Na konci školského roka môže byť žiakovi udelená vecná cena za reprezentáciu školy v okresnom, krajskom, a celoslovenskom kole predmetových olympiád, literárnych, recitačných, speváckych, výtvarných a športových súťažiach a mimoriadny čin.

Článok VII

§ Záverečné ustanovenia

- 1. Školský poriadok, ako aj jeho doplnky a zmeny schvaľuje riaditeľ školy po prerokovaní na pedagogickej rade dňa 28. 08 2024, a po pripomienkovaní na Rade rodičov.
- 2. Triedni učitelia sú povinní oboznámiť so Školským poriadkom žiakov triedy ako aj ich zákonných zástupcov.
- 3. Školský poriadok je dostupný na internetovej stránke školy.
- 3. Školský poriadok nadobúda účinnosť dňom 02.09.2024, týmto dňom sa zrušuje Školský poriadok zo dňa 05.09.2022.

Príloha č. 1
k školskému poriadku

Základnej školy, Nám. A. H. Škultétyho 9, 990 01 Veľký Krtíš

**ŠTANDARDY DORŽIAVANIA ZÁKAZU SEGREGÁCIE
VO VÝCHOVE A VZDELÁVANÍ**

školský rok 2024/2025

Článok 1 Všeobecná časť

Pri dodržiavaní zákazu segregácie vo výchove a vzdelávaní škola a školské zariadenie postupuje podľa Štandardov dodržiavania zákazu segregácie vo výchove a vzdelávaní (ďalej len „Štandardy“), ktoré vydáva MŠVVaM SR a ich znenie je súčasťou prílohy školského poriadku.

Štandardy sú **základné pravidlá, princípy a postupy predchádzania a eliminácie segregácie vo výchove a vzdelávaní. Ich uplatňovanie prispieva k dodržiavaniu princípov výchovy a vzdelávania podľa školského zákona v školách a školských zariadeniach.** Vychádzajú z ustanovení Dohovoru o právach dieťaťa:

Článok 2 ods. 1: Zabezpečiť práva ustanovené týmto Dohovorom každému dieťaťu nachádzajúcemu sa pod ich jurisdikciou bez akejkoľvek diskriminácie podľa rasy, farby pleti, pohlavia, jazyka, náboženstva, politického alebo iného zmýšľania, národnostného, etnického alebo sociálneho pôvodu, majetku, telesnej alebo duševnej nespôsobilosti, rodu a iného postavenia dieťaťa alebo jeho rodičov alebo zákonných zástupcov.

Článok 2 ods. 2: Urobiť potrebné opatrenia na to, aby bolo dieťa chránené pred všetkými formami diskriminácie alebo trestania, ktoré vyplývajú z postavenia, činnosti, vyjadrených názorov alebo presvedčenia jeho rodičov, zákonných zástupcov alebo členov rodiny.

Článok 3 ods. 1: Záujem dieťaťa musí byť prvoradým hľadiskom pri akejkoľvek činnosti týkajúcej sa detí, nech už uskutočňovanej verejnými alebo súkromnými zariadeniami sociálnej starostlivosti, súdmi, správnymi alebo zákonodarnými orgánmi.

Článok 29 ods. 1: Výchova a vzdelávanie dieťaťa má smerovať k:

- a) rozvoju osobnosti dieťaťa, jeho jedinečných daností a duševných a fyzických schopností v ich najvyššej možnej miere;
- b) rozvíjaniu úcty k ľudským právam a základným slobodám a k zásadám zakotveným v Charte Organizácie Spojených národov;
- c) rozvíjaniu úcty k rodičom, k vlastnej kultúrnej, jazykovej a hodnotovej identite a k hodnotám krajiny, v ktorej dieťa žije i k hodnotám krajiny svojho pôvodu a k iným kultúram
- d) príprave dieťaťa na zodpovedný život v slobodnej spoločnosti v duchu porozumenia, mieru, znášanlivosti, rovnosti pohlaví a priateľstva medzi všetkými národmi, etnickými, národnostnými a náboženskými skupinami a osobami domorodého pôvodu;
- e) rozvíjaniu úcty k prírodnému prostrediu.”³¹

Štandardy dodržiavania zákazu segregácie sú rozpracovaním a realizáciou praktickej časti Metodickéj príručky desegregácie vo výchove a vzdelávaní³².

Štandardy v prepojení na metodickú príručku napomáhajú naplneniu princípu „zákazu všetkých foriem diskriminácie a obzvlášť segregácie“³³. Segregáciu vo výchove a vzdelávaní definuje školský zákon nasledovne: „konanie alebo opomenutie konania, ktoré je v rozpore so zásadou rovnakého zaobchádzania podľa osobitného predpisu^{2a)} a v dôsledku ktorého dochádza alebo by mohlo dôjsť k priestorovému, organizačnému alebo sociálnemu vylúčeniu skupiny detí a žiakov alebo účastníkov výchovy a vzdelávania alebo k ich oddelenému vzdelávaniu okrem vzdelávania poskytovaného v súlade s medzinárodnou zmluvou, ktorou je Slovenská republika viazaná^{2b)} pri uplatňovaní práv národnostných

³¹ Dohovor o právach dieťaťa (OSN, 1989) In [Oznámenie Ministerstva zahraničných vecí Slovenskej republiky č. 104/1991 Z. z.](#)

³² [Metodická príručka desegregácie vo výchove a vzdelávaní](#) (MŠVVaŠ SR, 2023)

³³ [§ 3 písm. f\) zákona č. 245/2008 Z. z. \(školský zákon\)](#)

menšín na výchovu a vzdelanie v jazyku príslušnej národnostnej menšiny a pri vytváraní podmienok na vzdelávanie detí so zdravotným znevýhodnením alebo nadaním a žiakov so zdravotným znevýhodnením alebo s nadaním so zohľadnením ich vôle a záujmov a vôle a záujmov ich zákonných zástupcov, ak je účasť na takom vzdelávaní voliteľná a zodpovedá úprave podmienok výchovy a vzdelávania podľa tohto zákona, osobitne pre výchovu a vzdelávanie na rovnakom stupni vzdelania.“³⁴ Štandardy dodržiavania zákazu segregácie vo výchove a vzdelávaní sa týkajú všetkých oblastí, ktoré upravuje školský poriadok podľa školského zákona (Zákon č. 245/2008 Z. z., § 153 ods. 1):

- výkon práv a povinností žiakov a ich zákonných zástupcov v škole, pravidiel vzájomných vzťahov a vzťahov s pedagogickými zamestnancami a ďalšími zamestnancami školy,
- prevádzka a vnútorný režim školy,
- podmienky na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia detí a žiakov a ich ochrany pred sociálno-patologickými javmi, diskrimináciou alebo násilím,
- podmienky nakladania s majetkom, ktorý škola alebo školské zariadenie spravuje, ak tak rozhodne zriaďovateľ.

Štandardy dodržiavania zákazu segregácie vo výchove a vzdelávaní definujeme ako Štandardy postojov a hodnôt a Štandardy vyplývajúce z definície segregácie vo výchove a vzdelávaní.

Článok 2

Štandardy dodržiavania zákazu segregácie vo výchove a vzdelávaní

Štandardy postojov a hodnôt

Základným predpokladom pre úspešné zavedenie štandardov, ktoré zabezpečia proces prevencie, či odstraňovania segregácie vo výchove a vzdelávaní je zásadný posun v oblasti postojového a hodnotového nastavenia, kultivácie verejného diskurzu a medziľudských vzťahov všetkých aktérov vzdelávania, ktorí prichádzajú na pôde škôl do kontaktu so žiakmi a poslucháčmi.

Spoločnosť 21. storočia potrebuje občanov, ktorí majú také hodnoty, postoje, schopnosti, poznanie a kritické myslenie, aby mohli fungovať ako demokratickí a interkultúrne kompetentní občania. Postojové a hodnotové štandardy sú definované na základe kľúčových ukazovateľov (deskriptorov), ktoré boli vytvorené Radou Európy v dokumente Referenčný rámec kompetencií pre demokratickú kultúru³⁵. Deskriptory sú popisy a vysvetlenia týkajúce sa konkrétneho žiadúceho správania všetkých aktérov vo vzdelávaní:

- Zaobchádzať so všetkými ľuďmi bez rozdielu s rešpektom,
- Vyjadrovať úctu všetkým bez rozdielu a vnímať rozmanitosť ako príležitosť a prínos pre školu pri príprave a realizovaní aktivít výchovno-vzdelávacieho procesu.
- Vyjadrovať druhým ľuďom uznanie ako rovnocenným ľudským bytostiam.
- Rešpektovať ľudí rôzneho vierovyznania.
- Rešpektovať ľudí, ktorí majú odlišné politické názory.
- Prejavovať záujem spoznať presvedčenia, hodnoty, tradície a pohľady druhých ľudí na svet.
- Dávať priestor druhým ľuďom na vyjadrenie sa.
- Preukázať prebratie zodpovednosti za svoje skutky.

³⁴ § 2 písm. a) zákona č. 245/2008 Z. z. (školský zákon) – účinnosť nadobúda 1. 1. 2025. Poznámky pod čiarou k odkazom 2a a 2b znejú: „2a) Zákon č. 365/2004 Z. z. o rovnakom zaobchádzaní v niektorých oblastiach a o ochrane pred diskrimináciou a o zmene a doplnení niektorých zákonov (antidiskriminačný zákon) v znení neskorších predpisov. 2b) Dohovor proti diskriminácii vo vzdelávaní (Oznámenie Ministerstva zahraničných vecí a európskych záležitostí Slovenskej republiky č. 276/2024 Z. z.). Dohovor o právach osôb so zdravotným postihnutím (Oznámenie Ministerstva zahraničných vecí Slovenskej republiky č. 317/2010 Z. z.).“

³⁵ [Referenčný rámec kompetencií pre demokratickú kultúru](#) bol vytvorený v roku 2018 Radou Európy, ktorej členským štátom je od roku 1993 aj SR. Pre SR má status odporúčania pri vytváraní vzdelávacích stratégií a metodík na podporu demokratickej kultúry, ľudských práv a sociálnych kompetencií.

- Ospravedlniť sa, pokiaľ niekomu ublížim.
- Vyjadrovať vôľu a záujem spolupracovať a pracovať s druhými ľuďmi na presadzovaní spoločných záujmov.

Štandardy vyplývajúce z definície segregácie vo výchove a vzdelávaní:

- Škola a školské zariadenie pri uplatňovaní Štandardov dodržiavania zákazu segregácie vypracuje Plán uplatňovania Štandardov dodržiavania zákazu segregácie vo výchove a vzdelávaní a využíva Metodickú príručku desegregácie vo výchove a vzdelávaní vydanú Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu SR³⁶.

a) Štandardy priestorovej desegregácie:

- Do všetkých priestorov školy alebo školského zariadenia, určených pre žiakov alebo poslucháčov, je umožnený rovný (nediskriminačný) prístup všetkým žiakom a poslucháčom. Škola alebo školské zariadenie nemá priestory a budovy vyhradené pre jednotlivé skupiny žiakov vytvorené za účelom ich vylúčovania alebo neprípustného oddelovania na základe ktoréhokoľvek chráneného dôvodu uvedeného v antidiskriminačnom zákone³⁷.
- Škola alebo školské zariadenie v rámci výchovno-vzdelávacieho procesu využíva priestory, ktoré spĺňajú normy stanovené regionálnymi úradmi verejného zdravotníctva, pričom výchovno-vzdelávací proces žiadnej zo skupín neprebíha v priestoroch, ktorých kvalita je výrazne rozdielna oproti iným priestorom.
- Ak má škola alebo školské zariadenie v jednotlivých vekových kohortách zastúpenie žiakov rôzneho etnického, národného alebo sociálneho pôvodu, farby pleti alebo iného chráneného dôvodu podľa antidiskriminačného zákona, má vytvorené triedy, v ktorých je vyvážené zastúpenie žiakov alebo poslucháčov týchto skupín.

b) Štandardy organizačnej desegregácie:

- Škola alebo školské zariadenie má nastavenú organizáciu školského vyučovania a denný program tak, aby nedochádzalo k vylúčovaniu a neprípustnému oddelovaniu niektorej skupiny žiakov a poslucháčov³⁸.
- Všetky skupiny žiakov školy a školského zariadenia majú stanovené rovnaké vzdelávacie štandardy, na základe ktorých pedagogickí zamestnanci, odborní zamestnanci a ďalší zamestnanci vytvárajú učebné osnovy školského vzdelávacieho programu. Úpravy je možné realizovať len u žiakov, ktorým to určuje individuálny vzdelávací program³⁹, individuálny učebný plán⁴⁰ alebo poskytnuté podporné opatrenia⁴¹.
- Všetky skupiny žiakov a poslucháčov majú umožnený rovný prístup k materiálno-technickému vybaveniu, učebným materiálom a iným vzdelávacím pomôckam výchovno-vzdelávacieho procesu prislúchajúcemu danému ročníku alebo stupňu vzdelávania.

³⁶ [Metodická príručka desegregácie vo výchove a vzdelávaní](#) (MŠVVaŠ SR, 2023)

³⁷ Chránené dôvody podľa antidiskriminačného zákona sú charakteristiky ľudí, úzko spojené s ich dôstojnosťou a identitou, ktoré nesmú byť zneužitú pre neprípustné rozdielne zaobchádzanie s nimi. Sú to: „pohlavie, náboženské vyznanie alebo viera, rasa, príslušnosť k národnosti alebo etnickej skupine, zdravotné postihnutie, vek, sexuálna orientácia, manželský stav a rodinný stav, farba pleti, jazyk, politické alebo iné zmýšľanie, národný alebo sociálny pôvod, majetok, rod alebo iné postavenie alebo dôvod oznámenia kriminality alebo inej protispoločenskej činnosti“ [§ 2 ods. 1 zákona č. 365/2004 Z. z.](#)

³⁸ [§ 2 ods. 1 zákona č. 365/2004 Z. z. \(antidiskriminačný zákon\)](#)

³⁹ [§ 7a zákona č. 245/2008 Z. z. \(školský zákon\)](#)

⁴⁰ [§ 26 zákona č. 245/2008 Z. z. \(školský zákon\)](#)

⁴¹ [§ 145a zákona č. 245/2008 Z. z. \(školský zákon\)](#)

- Škola alebo školské zariadenie je povinné využiť všetky dostupné prostriedky, nástroje a metódy, aby umožnila prístup ku vzdelávaniu v maximálnej miere všetkým skupinám žiakov aj v prípade krízových udalostí v škole¹. Po ukončení krízovej udalosti je škola povinná realizovať príslušné podporné opatrenia na kompenzáciu prípadných výpadkov vo výchove a vzdelávaní, ktoré nemohli byť v maximálnej miere riešené počas krízovej situácie.

c) Štandardy sociálnej desegregácie

- Škola alebo školské zariadenie využíva potrebné a dostupné inkluzívne podporné opatrenia na podporu sociálneho začlenenia žiakov a poslucháčov a vytváranie pozitívnej podporujúcej sociálnej klímy v škole a školskom zariadení, ktorá prispieva k destigmatizácii a odstraňovaniu stereotypov a predsudkov.
- Škola alebo školské zariadenie organizuje a podporuje programy neformálneho vzdelávania a mimoškolské aktivity smerujúce k vytvoreniu priaznivej sociálnej klímy a interkultúrneho porozumenia v rámci školy alebo školského zariadenia, medzi žiakmi ako aj rodičmi.
- Škola alebo školské zariadenie prijíma, vzdeláva a vychováva všetky skupiny žiakov a poslucháčov podľa platných právnych predpisov bez vylučovania a neprípustného oddeľovania na základe akéhokoľvek chráneného dôvodu uvedeného v antidiskriminačnom zákone.
- V škole alebo školskom zariadení neexistujú procesy, postupy a usporiadania (ani na úrovni tried), ktoré vylučujú alebo neprípustne oddeľujú skupiny žiakov alebo poslucháčov na základe akéhokoľvek chráneného dôvodu uvedeného v antidiskriminačnom zákone.
- Škola alebo školské zariadenie umožňuje všetkým skupinám žiakov a poslucháčov, aby sa pre napĺňanie a rozvoj svojho potenciálu zapájali do aktivít a súťaží, ktoré sama organizuje, alebo sú škole a školskému zariadeniu sprostredkované, a aktívne ich k tomu motivuje a podporuje.
- Škola alebo školské zariadenie pri hodnotení žiakov alebo poslucháčov nekoná diskriminačne len na základe ich príslušnosti k niektorej sociálnej alebo etnickej skupine alebo iného chráneného dôvodu podľa antidiskriminačného zákona.

¹ Podrobné informácie ku krízovým udalostiam sú dostupné na webovom sídle MŠVVaV SR